

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diurnale cisterciense - Cod. Günterstal 9

[Günterstal], [um 1300]

Proprium de tempore

[urn:nbn:de:bsz:31-162480](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-162480)

Salvo ma
uenu di ad vs

A. Custod. zc.

Sex dies Cap.

ueniunt di
cti dñs et su

scitabo dauid germen iustu et
regnabit ter et sapiens erit et
faciet iudiciu et iusticia mira.

**R. Missus e gabriel angls ad ma
tra uirgine desponsata toseph nu
tians ei uerbu et ex parte scit uirgo
de lumine ne timeas maria inue
nisti gram apud dñm ecce concipies
et paries et uocabit altissimi fili.**

Aue oꝝ grā plena dō tecū. *Exce. V.*

Rorate celi de sup et nubes pluant
iustū. Aquat̄ tra et ḡminet saluato
rē. *Adm. A.* Exce nom̄ dñi uenit de lō
gimyo et claritas ei replet orbē t̄ræ.

Ercata dñe q̄s potes *Colla.*
t̄iā tuā et ueni ut ab imi
nentib; peccatorū uicō; p̄iculis
te mercam̄ p̄tegente eripi. te
liberante saluari. Qui uicuis
et regnas cū dō p̄re trinitate
sp̄e sc̄i d̄s p̄ oīa s. c. *Dom. iiii. A.*

Ecce uenio et *Cap.* **A**lla.
to et merces mea mecum
est. reddere unicuiq; sc̄dm opa

sua. **R.** Veni ad adorandū nos dñe dō
virtutū. **V.** Et ostende faciē tuā et
salut erim⁹. **Do.** **V.** Emitte agnū dō
dñatorē t're. De petra desū ad montē
filie syon. **Ad 8. a.** Spē sēs uite descē
der maria ne timeas habebis mīto
filīū dī allā. **Col.** **E**ritta dñe.

Rēs scientes ad iii. capit.
Quia hora ē iam nos de
sōmno surgere nūc emī p'p'oz
ē n'ra salus quā cū credidim⁹.
V. Timebūt gentes nom̄ tuū dñe
Et os reges t're glām tuā. **Col.** **E**r
ritta. **Ad hōi die. a.** Allā. **ad vii.**
cap. **E**cce dies uenit. **V.** **axē**

into nri dne in beneplacito pp tuu.
 visita nos in salutaru tuo. *Colla.*

Suscipiam' dne misericordiam tuam
 in medio templi tui et re-
 parationis nre uentura sollemp-
 nia congruis honorib; pcedam?

In dieb; illis sal *ad r. cap. p.*
 uabit' iuda et isrl' habitabit co-
 fidenter et hoc e' nom' qd uocabit'
 eu' dñs iustus nri. *V.* Dne ds uir-
 tutu' cõite nos. Et ostende faciẽ tuã

Quærit salu' erimus. *Collecta.*
 Conscientias nras q's dne
 uisitando purifica ut ueniens
 ihc xpc fili' tuus dñs nri para

tā sibi in nob' inueniat mansi
onē. *pe. Ad vs. a. Dir do. 7c. Cap.*

Iūs scientes. *& Ex eruges dñe*
miserereb' syon. *& Quia tempus*
miserendi ei' quia uenit temp'. *Mi*
serere. *& Rorate celi. Ad o. a. Ne*

timeas maria inuenisti grām apd
dñm ecce cōcipies et paries filiū al.

col. & rita do. pnat dieb' ad
Saluatorē *noctūos Capr.*

Serpectam' dñm nr̄m ih̄m
xp̄m qui reformauit corpus
humilitatis nr̄e cōfigurati
corpi claritatis sue. *& Egredie*
tur dñs de loco s̄o suo. *uentur ut sal*

27
Puer pplm suum. *Colica.*
Roxe esto dñe omibz ex
pectantibz te in uitate ut i ad
uentu filii tui dñi nri placuis
t actibz p̄sentem. *p e. Inlaud. A.*
In illa die stillabunt montes dulce
dm̄e et colles fluent lac et mel alla.
*Col. Q*uerrado. *S. Veni ad libe. Cap t*
N. Emitte agnū. ad B. A. Angls do
nunciantur marie et concepte de
spū sc̄o alla. *Col. Q*uerrado. *ad t.*
A. Jorundare filia syon et exulta sa
tis filia ierlm̄ all. *ad m. A.* Ecce dñs
ueniet et om̄s sc̄i et cū eo et erit i die
illa lux magna alla. *Capitulum.*

Non auferetur sceptrū de
iuda et dur de femore ei
donec ueniat qui mittendus ē
et ipse erit expectatio gentiū. *v.*

Timebunt gentes. *Colla.*
Extra dñe potentia tua
et ueni et quod eccle tue pro
misti usq; in finē scli clemē
opare. *Qui ui. ad vi. a.* Om̄s si
cientes uenite ad aq̄s quereite dñm

Pdum in ueniri potest all. *Cap.*
Roxe est ut ueniat temp̄
eius et dies ei nō elongabunt.
miserabit eū dñs iacob et eliget
adhuc de isrl' et requiescē eos

5
faciet sup̄ hūmū suā. *V. uenitō*

PRa q̄s om̄p̄e d̄s *Coll. In̄t.*
ut redemptionis nr̄e uen-
tura sollempnit̄as et p̄sentis
nob̄ uite subsidia cōferat et e-
t̄ne beatitudinis p̄mita largi-
atur. *pe. ad iij. A.* Ecce ueniet p̄-
pheta magn̄ et ip̄e renouabit ierl̄m.

Qui uenturus ē *Cap. Matt̄a.*
ueniet et nō tardabit iā
nō erit timor in̄fimb; nr̄is
quō ip̄e ē saluator nr̄. *V. Dñe*

Mentes nr̄as *Colla. Is̄s nr̄.*
q̄s dñe lumine tue uisi-
tationis illustra. ut esse te lat-

griente meruam et inter p̄sya
humiles et inter aduſa ſecuri.
p. Adis cap. Et res ſcientes. &
Tu erunges. & Rorate ce. Ad oia.
Ierlm respice adouentē et uide allā.
ſc. iii. Ad B'a. Gaude et letare ſi
lia ſyon quia ecce ego uenio et habi
tabo in medio tui dicit dñs. **Ad oia.**
**Erumpant montes iocunditatē et col
les iuſticiā quia lux mundi dñs cū
potencia uenit. ſc. iiii. Ad B'a.** De
ſyon eribit lex et ubū dñi de ierlm.
Ad oia. Veniet fortior me p̄ me
cui uōſum digni ſolue corrigiā cal
ciamenti ei. **ſc. v. Ad B'a.** Benedic

6
ta tu in multitudine et in bonis fructibus uentis.

Ad oia. Expectabo dominum saluatore
re meum et postulabo eum dum prope est allata.

Ex. vi. ad B. A. Ecce ueniet deus et homo
de domo dauid sedere in throno allata.

Ad oia. In egypto uocaui filium meum
ueniet ut saluet populum suum. **Saluo**

Ad B. A. Veni domine uisitare nos in pace
ut letemur coram te corde profecto. **Ad vs ca**

Quoniam scripta sunt ad patrem.

omniam doctrinam scripta sunt
ut per patientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus. **B.** Ecce
dominus ueniet et omnes sancti eius cum eo
erunt in die illa lux magna et erunt

de ierlm sic aqua munda et regna
bit dñs meimū sup os gentes. **V** Ec
ce cū uirtute ueniet et regnū in ma
nu ei' et potestas et impū. **Et regi.**
V **R**orate ce. **Adōj. A.** **S**yon noliti
mere ecce dñs tuus ueniet alla. **Col.**
Eritta dñe corda nrā ad p
parandas iugenti tu
itas ut pef aduentū purifi
catis t' mentibz seruite meam.
pe. Dom. ii. ml. 7 ad hō. diet.
A. Alla. Cap. Ecce uenio cito.
Wstende nō dñe mīam tuā. **V.**
Et salutare tuū da nō. gn. V **E**ntre
te agnū. **Ad 2. A.** **S**up solū dauid

7
et sup regnū ei' sedebit in cōmū allā.
Col. **Ex** recta dñe. **ad iii. ca.** **Que**
ctūq; s. **V** Timebit g. **col.** **Ex**
recta do. **ad vi. z ii.** ut ipcedenti
com. **ad vs a.** **Dñe do.** **Cap.** **Que**
ctūq; s. **S.** **Evering.** **V** **Rorate ce.**
ad oī a. **Beata es maria que credidit**
ti pficient' mte que dicta sūt c' ad nō
allā. **col.** **Ex** recta do. **fs. ii. i. l. a.**
Ecce in nubibz celi dñs ueniet ipo
testate magna allā. **Cap.** **Que**ctūq;
s. **S.** **Ostende n.** **V** **Emitte ag.** **ad**
S. a. **De celo ueniet dñator dñs et**
minanu ei' honor et impū. **Collā.**
Ex recta do. **ad i. a.** **Verbs fortitudi**

nis nre syon saluator ponet mea mu-
rus et ante murale apert portas quia
nobiscu ds alla. **Ad iii. A** Ecce apparebit
dñs et nō mentiet si morā fuerit expe-
ta eum q̄a ueniet et nō tardabit alla.

Montes et colles cantabunt Ad vi. A.

corā dō laudes et omia ligna siluar
plaudent manibz quō ueniet dñs
dnator in regnū et̄nū alla all. **Ad v.**

cap. Querucy l. & Ly eruges v.

Rorate ce. Ad v. A Ecce rer uenit dñs
t̄re et ip̄e auferet ingū captiuitatis
nre **fg. iii. Ad v. A.** Sup̄ te ierlō
ouet dñs et glā et nre uidebit. **Ad**
v. A Vor clamantis in delicto parate ut

Ad ii. A.
Ecce dñs nr̄ cū iustite ueniet ut illuminet
oculos seruoꝝ suoz alla.

am dñi rectas facite sentias di nri.
 Ecce mitto anglm me **Ps. xiii. ad B. a.**
 um qui parabit uia tua ante facie
 tua. **Ad o. a.** Syon renouaberis et
 uidebis iustu tuu qui uenturus e i
 te. **Ps. v. ad B. a.** Ives qui uentur
 rus es dñe que expectam' ut saluu
 facias pplm tuu. **Ad o. a.** Qui post
 me uenit ante me fcs e cui no sum
 dignus calcamta solue. **Ps. vi. ad**
Cantate dno canticu nouu laus B. a.
 et ab extremis tre. **Ad o. a.** Dicite
 pusillanimes cofortamini ecce dñs
 dñs ds nr ueniet. **Salmo ad B. a. n.**
 Letabit dñs signu in nationibz

congregabit discipulos israel. **Ad vs. Cap.**

Sic nos existimet homo ut
ministrus et dispensato
res mysteriorum dei hinc tam que
rit inter dispensatores ut fide
lis quis inuentat. **¶** Qui uen
turus est ueniet et non tardabit tam
non erit timor in finibus nostris quoniam ipse
est saluator nostrorum. **¶** Deponet omnes iniquita
tes nostras et praeceperit impietatem maris
omnia peccata nostra. **Quoniam. ¶** **Rorate**
ce. Ad vs. A. Ante me non est formatus
deus et post me non erit quia in circuitu
bitur omne genua et confitebitur omnis lin
Aurum tuam quoniam domine **col. gua.**

peccatis nostris accomoda et mentis
nostrae tenebras gratia tua illustratiois
illustra. *P. Dom. iii. ml. A. Alla.*

Cap. Ecce uenio ei. & Sup te ier-
ouet dñs. V. Et gl'a ei' uite uidebit.

Que. V. Emitte ag. ad S. Iohes autē
cū audist' in uinculis opa & mittens
tuos de discipulis sine aut' illi tuos qui
uenturus es an aliu' expectam? Col.

Aure tua. ad hōi dicit. Alla. ad
iii. cap. Sic nos. V. Amebit. Col.

Aure tua. ad vi. xij. ut i. i. dom.
ad vs ca. Sic nos. & Iu erunt.

& Rorate ce. ad o. A. Ius quentū
tus es an alium expectam' dicite io

Cap.
o ur
o ur
guc
r hōe
t uen
tam
no rē
mōm
uris
o: ur
natus
crua
s in
gra.

hanni que uidistis ad lum̄ redeunt
occi mortui resurgunt paupes engli
zant̄ alla. **Col. Ant̄. t. fe. ii. ml.**
A. Veniet dñs et nō tardabit et illu
minabit abscondita tenebrar̄ z ma
nifestabit se om̄ib; gentib; alla. **Ca
pit̄. S**ic nos. **R. Bē te. V.** Emitte
aḡ. **Ad B. A.** Dicit dñs penitentiā a
gite appropinquabit cui regnū relox
alla. **Col. Ant̄. t. ad i. A.** Ierlm̄ ga
ude gaudio magno quia ueniet t̄ sal
uator; alla. **Ad iii. A.** Dabo in syon salu
tem et in ierlm̄ glām meā alla. **V.** Li
mebit. **Ad vi. A.** Montes et om̄s colles
humiltabunt̄ et erunt praua iudi

recta et aspa inuas planas uen do
 mine et noli tardare alla. **V. Mem**
to n. Ad iii. Juste et pie uiuamus
 expectantes beatam spem et aduentu
 dni. **V. Dne ds. Ad vs s.** **T**u erung.
V. Rorate ce. Ad ij. A **B**eatam me dice
 omis genationes qa ancilla humi
 lem respexit ds. **fs. iii. ml. A.** Ecce
 ueniet dnus pnceps tugū tre bi q pa
 tati sunt occurrere illi. **R. Sr te. V.**
Emitte ag. **Ad s.** **E**grediet uirga
 de radice iesse et replebit omis tra
 gla dni et uidebit omis caro saluta
 re di. **Ad i. A** **D**um uenit fili hois
 putas inueniet fidem sup tram. **Ad**

iii. A Ecce iam uenit plenitudo tem-
poris in quo misit dñs filiū suū i tris.
V. Timeb̄t. Ad vi. Ecce dñs n̄r expecta-
bimus eum et saluabit nos all̄a. **Vs̄.**
uenit n̄. Ad ix. Egrediet̄ dñs de loco
sc̄o suo ueniet ut saluet pplm̄ suū. **V.**
Dñe dñs. Ad v̄. R. Ty erunḡ. V. Ora
te ce. Ad ō. A. Elenare elenare cōfuge
terlm̄ solue umela colli tui captina
filia syon. Ps̄. iii. m. l. A. P̄t̄ syon
nō tacebo donec egrediat̄ ut splendor
tuis̄ et. Cap. S̄ te nos. R. Sup̄ te. V.
Emitte a. Ad B̄. A. Nullus ē gabriel
angls̄ ad mariā uirginē despo
Estina q̄s Coll. N̄tā ioseph.

dñe ne tardauis et auxilium
 nobis supne uirtutis impen
 de. ut aduentus tui consolati
 omib; subleuent. qui in tua
 pietate confidunt. Qui uicinis.

Ad i. A pphete pdicauit nasci sal
 uatorem de uirgine maria. Ad iii.

A. Spē dñi sup me euulzate pau
 perib; misit me. **Cap** Non aufe
 ret. V. Timebūt. Col. **F**estina

op. Ad vi. Per p moysen data est
 gra et ueritas pñm xpm frā ē. V.

uenit u. Ad ii. Annunciate plis
 ee dicte ecce dñs saluator nñ ueniet.

V. Dñe dñs Ad i. **S**ic nos. **R**ay
 cap.

erung. **V. Rorate ce. Ad ij.** Ecce an
cella dñi fiat in sedm ubi tuu. **Col.**
Aurē tuā. **fv. v. ml. a.** De syon
ueniet dñs omp̄e ut saluū faciat
pplm suū. **S. S. te. V. Emitte a. ad**
v. a. Vigilare animo in primo est
dñs d̄s nr̄. **Col. Aurē t. ad i. An.**
Conūtere dñe aliquantulū et ne
tardes uenire ad suos tuos. **ad iii. a.**
De syon ueniet qui regnatus ē
dñs emanuel magnū nom̄ ei. **v.**
Timebūt. **ad vi. a.** Consolamini cō
solamini pplē m̄s dñe d̄s nr̄. **v. a.**
m̄ton. **ad ix.** Dñs legifer nr̄ dñs
rex nr̄ q̄p̄e ueniet et saluabit nos.

V Dñe ds. **ad vs** **g** **lv** erung. **V** Ro
zate ce. **ad oij** **a** **l**etamini cu terlin
et erubate mea omis qui diligitis
eam meam. **coll.** **A** **tr**e **t.** **Ex.** **vi.**

ml. **a.** Constantes estote uidebitis
auxiliu dñi sup uos. **Cap.** **S** **te** **n.**

S **g** **r** **te.** **V** **Em**ite **a.** **ad s** **a** **Er**q
fca e uor saluationis tue i aurbz
meis erubant in gaudio infans

E mitero meo alla. **colla.**

Retta qd dñe potentia tua
et uent. ut hu qui in tua piera
te cofidunt. ab omni cicus ad
uicrate liberent. **Qui in.** **ad i.**

Ponere dño glam et laude el **a.**

inimales nunciabunt quia ecce ue
niet et nō tardabit. **ad iii.** Veni dñe
et noli tardare relata facinora plebis
me isrl. **cap Nonanfer.** **V** Time
bunt. **Col. Circa.** **ad vi.** Ds alyha
no ueniet et splendor et sic lum erit.
ad ii. Ego autē ad dñm aspiciam
et expectato dñm saluatore meū. **ad**
vs & d' erung. **V** **Roate ce.** **ad oia.**
Hec ē testimoniū qd phibuit robes
qui post me uenit ante me fcs est.
Col. Ante tu. **Saluo ml. a.** **Ro**
zate celi de sup et nubes pluant mi
ni apiatue nra et germinet saluatore:
R. Sē te. **V** **Emite a.** **ad B.** **Omīs**